

مدیریت کسب و کار

حقوق کسب و کار الکترونیکی

(روند شکل گیری مقررات کسب و کار در ایران و موانع اجرای آن)

محمد بیضاوی^۱، حسین علی احمدی جشفقانی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران

mobeyzavi@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران* (نویسنده مسئول)

aliahmadi@iust.ac.ir

خلاصه

ابعاد وسیع تجاری و اقتصادی کسب و کار الکترونیکی، موجب پیدایش رشته‌ای جدیدی در حوزه علوم اقتصادی، رایانه‌ای به نام حقوق کسب و کار الکترونیک شده است. این مقاله مقدمه‌ای است سیاست‌ها، بر روند شکل گیری قوانین کسب و کار الکترونیک در ایران و علل عدم اجرای قوانین مصوب در حوزه تجارت و کسب و کار الکترونیک را یادآور می‌شود. جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۷۹ تاکنون در برنامه‌های مختلفی در سطح ملی این موضوع را مورد توجه قرار داده است و در ابعاد مختلف کسب و کار الکترونیک برنامه‌های شایانی تدوین کرده است. برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی و قانون تجارت الکترونیک ایران دو نمونه از قوانین مصوب کسب و کار الکترونیک در ایران است. موانع قانونی در حد چشم‌گیری در قالب قانون کسب و کار الکترونیک ایران رفع شده است، اما موفقیت ملموسی در این عرصه به دست نیامده است. یکی از مهم‌ترین دلایل، عدم اجرای کامل برنامه‌های تدوین شده است. علاوه بر این، دلایل دیگری مانند مسائل فرهنگی، عدم آموزش کافی مردم، عدم توجه جدی به توسعه دروس مربوط به کسب و کار الکترونیک و حقوق کسب و کار الکترونیک در سطوح مختلف دانشگاهی و تربیت نیروی انسانی متخصص، نبود زیرساخت‌های همه‌جانبه و موانع بین‌المللی در قالب تحریم، بر این عدم موفقیت افزوده است.

کلمات کلیدی: کسب و کار الکترونیک، قوانین و مقررات، موانع اجرای قانون، اخلاق و احکام تجارت، حقوق ایران

مقدمه

کسب و کار الکترونیک در آینه تصمیمات حکومتی اینترنت مانند یک جامعه است. کسانی که به هر دلیلی وارد دنیای اینترنت می‌شوند، لاجرم باید نخست زبان، ادبیات، فرهنگ، مقررات و کاربرد دقیق آن را بشناسند و بعد وارد آن شوند. از بعد تجاری، شرکت‌های مطرح جهان در حوزه کسب و کار الکترونیک با احراز این ضرورت‌ها گوی سبقت را از دیگران ربوده‌اند و به رشد اقتصادی خود کشورهای متبوعشان کمک کردند؛ اما در ایران، کسب و کار الکترونیک نوباست و شروع آن به سال ۱۳۷۶